

Sněmovní kroužek – kurie Biskupství plzeňského 19. 3. 2002
12 účastníků

Téma: Komunikace laici – kněží (příspěvek k připravované konferenci na toto téma v plzeňské diecézi)

Obecně konstatováno:

Tento vztah nefunguje. Účastníci (včetně přítomného kněze) se shodli, že problém je spíše na straně kněží.

Kde vidíme problémy :

a) ze strany kněze.

- *mýtus, že vztah laiků a kněží je nepřátelský.* (Jsme přece na jedné lodi a jde nám o stejné cíle.)
- *kněz si často myslí, že rozumí všemu nejlíp. S laiky mluví jako s malými dětmi.* (Tohle mnoho lidí odrazuje, zvláště jedná-li se o kněze polovzdělané v oboru, kde je laik daleko převyšuje – např. hudba, umění, stavebnictví. Tam pak přehnaně sebevědomá vystoupení kněze působí trapně.) Není zažitá týmová práce.
- *řada kněží se po ukončení TF nestará o své další vzdělávání, ať už teologické nebo ve všeobecném rozhledu. Myslí si, že už ví všechno.* Dříve byli kněží ti nejvzdělanější, nositelé kultury. Dnes už to neplatí, ale tato představa stále dožívá.
- *nechtějí opustit představu své výlučnosti.* Před koncilem církev – to byli kněží, řeholníci. Laici byli věřící druhé či třetí kategorie („neplnohodnotní“). Po koncilu se znovu chápe, že jsme Boží lid, uvnitř kterého jsou různé úkoly a služby. Kněz si občas myslí, že věřící jsou tu pro něj (ale on je má vést v duchu služby ke Kristu podle Jeho vůle, ne k sobě podle své vůle.) Kněží mají sloužit společenství, laici hlavně sloužit ve světě. Proto není tragédie, když kněz nerozumí světu, od toho má laiky jako prodloužení své působnosti. Ale toto nefunguje. Doznívá problém, že kněze vychovává nějaká instituce v duchu výlučnosti. Na obou stranách nebylo reflektováno, že mnoho věcí se proměnilo. („Farář není kaprál, kostel není cvičiště a věřící nejsou branci.“)
- *žijí v jiném světě a jsou jim vzdáleny problémy většiny věřících (manželů a rodin). Nemají nikoho, kdo by je korigoval (pak to vede někdy k podivínství, netoleranci, nepořádnosti apod.)*

Vztahy kněze se dnes odehrávají na více rovinách – svátostné, organizace oprav, organizace volného času (hl. dětí), pastorační dospělých. To je složité a vyžaduje to klasickou lidskou zralost. Mladí kněží neumějí řešit své problémy a měli by radit druhým. Mělo by tomu odpovídat naložení úkolů na mladé kněze. Otázka praxe studentů a jáhnů – u někoho staršího, zkušeného, normálního.

Při obsazování farností se nehledí na schopnosti kněze ani té farnosti (něco unést). Z toho pak plynou problémy.

Nízký věk kněží při svěcení. Podle Písma to mají být ti, kdo se osvědčili – ti, kdo za sebou už měli kus života (svěcení zralých mužů, případně i ženatých - to by mohla být pomoc, ale ne spása – ta je v Ježíši Kristu !).

Přezákladem je povaha. Problém stojí zejména na osobní rovině. Potom stojí zejména na kněžích, protože jejich postavení ve farnosti je jiné. Farnost je často k obrazu kněze. Když on je nekomunikativní, pak je tím narušena celá farnost (obecně schopnost komunikace – umím

se domluvit s druhým člověkem?). Na farnost má vliv (citace z knihy): vnitřní kvalita kněze, jeho dobrá teologická příprava, vnímavost o očekávání dnešního člověka.

b) ze strany laiků

- *někdy laici tlačí kněze do abnormální pozice (nezdravé uctívání - „adorace duchovních“, nekritičnost, nepřiznání, že by mohl mít chyby).*
- *přílišná očekávání od kněze – musí všechno vědět a zvládnout, být perfektní, nemít slabosti a chyby.*

c) Cesty k řešení – je třeba začít od kněží.

Obecně – frustrace kněží z kolize představ svých a představ farníků. Chybí seriózní rozhovor a teol. reflexe kněžství – otázka identity kněžství (a také identity křesťanského životního stylu) dnes.

Modlitba – zvláště za ty „problémové“ (rádi se modlíme za ty sympatické, ale za ty problémové moc ne.).

Kvalita výběru kandidátů kněžství (biskupové jednají v mnoha věcech pod tlakem že „nejsou kněží“. Neplatí ale, že lepší je jakýkoliv, než žádný.). Jejich pořádná formace.

Soustavnost kněží v duchovním životě, umět zachovávat řád (otázka motivace! – proč nevstávat až v poledne?). Umístění podle schopností (jejich i farnosti). Pokud má farář dlouhodobější vizi o chodu farnosti a ostatním se zdá být reálná, nechat mu dostatek času, aby se mohla naplnit. I výsledky práce pomáhají k formaci faráře.

V dalších farnostech může navázat na minulé zkušenosti. Nedají se však vždy v plné míře přenést do jiného prostředí.

Fungující kněžské společenství.

Biskup by se měl mnohem více věnovat kněžím. Měl by umět v případě potřeby je „srovnat“, ne jen být hodný a odpouštějící. Člověk potřebuje občas postavit do pravdy, pokud toho není schopen sám. Kněžstvo nefunguje, jak by mělo. Někdy chybí i základní poslušnost vůči biskupovi (účast na kněžských dnech aj.) Jak se věnovat a v čem? (dovzdělávání, otázky prožívání celibátu, řešení problémů – terapie). Stanovení koncepce a její dodržování.